

פניני הדרך היומי

לקט פנינים יקרים ונחמדים על סדר הדרך היומי

יבמות פג-פט | פרשת נשא | גליון מס' 126

דף פג. פט

שחלץ ליבמתו, פסלה על כל האחים, שאינם יכולים לייבם, וקשה, למה פוסלה, הרי יש ספק ספיקא, ספק שמא הטומטום נקיבה, וספק אפילו הוא זכר, שמא הוא סריס חמה, אלא על כרחך כיון שאפשר לברר ולקרעו, וכמבואר בגמרא שהושיבו טומטום על בי כורסא ואיקרע, לא סמכינן על ספק ספיקא.

ולפי דברי המשנה אחרונה, לא חשיב ספק ספיקא שאפשר לברר, כיון שיש סכנה בקריעה, או צערא דינוקא, וכן משמע במרדכי (רמז כא הביאו החכמות שלמה) שהביא קושיא זו, למה לא התירו לייבם מספק ספיקא, והוכיח מזה שספק ספיקא דאורייתא הוה כספק אחד דרבנן ואסור. ואפשר לתרץ שלכן לא תירץ כדברי החכמות שלמה, כיון שיש בזה סכנה או צער.

רבי יוסי אומר: אנדרוגינוס בריה בפני עצמה הוא וכו' - איתא בקובץ זכור לאברהם (תשנ"ב ע' רסה): מעשה שהי' במנטובה באנדרוגינוס שיש לו גיד או אבר קטן במקומו וכצורתו, אבל אינו משתין ממנו מפני שאינו נקוב. ויש לו ביצים קטנים לצד מעלה תוך הכיס. ויש לו נקב קטן כמדומה ערות אשה פתוחה באמצע הכיס, שמשם תמיד הוא משתין ולא ממקום אחר. והאבר אינו מתקשה. וחצי העטרה היתה מכוסה מהערוה שנראה כחציו מהול.

ומלו אותו בח' ללידתו בהסכמת הרב הגדול כמהר"ר משה זכות נר"ו וכל בני הישיבה, וברכו כל הברכות. ונפדה בהיותו בכור ליום ל"א כהלכה. אך נפל ספק אם מן הדין יהיה ראוי לברך ברכת המילה.

ואף מורי הרמ"ז [רבי משה זכות] נר"ו כתב בש"ע שלו בגליון; שנת תל"ה בקק"י מנטובה ילד שנחלקו עליו הרופאים, ב' אומרים שהוא אנדרוגינוס וב' אומרים שהיה זכר. והסכמתי עם חברי ישיבתי לברך על מילתו. משום דאפילו באנדרוגינוס ודאי יש חולקים כנוצר בטור יו"ד בסימן [רס"ה]. וסוברים שאנדרוגינוס זכר גמור, וא"כ בזה שהיה ספק גמרות, שכדאים הם לסמוך עליהם. ומי שלבו נוקפו יאמר אח"כ בשכמל"ו כדכתב בעל ההגהות בטור או"ח סימן כ"ה סעיף ה'. ע"כ.

דף פג. פט

תניא, ר' יוסי בר' יהודה אומר: טומטום לא יחלוץ, שמא יקרע ונמצא סריס חמה וכו' - בס' משנה אחרונה (נדה פ"ג מ"ה) הק' דלמה אשה שילדה טומטום בר קיימא צריכה לחשוש ולהחמיר בימי טומאתה כזכר ונקבה, ולמה לא יקרעו את הטומטום ויבדקו, ותירץ שאין תקנה לקרעו ולבדוק אם הוא זכר או נקבה. דאפשר דיש סכנה בקריעתו, או צערא דינוקא.

ועל פי זה יש לתרץ קושית חכמת שלמה (יו"ד סימן קי ס"ט) שהש"ך (שם ס"ק סו) הביא מחלוקת הפוסקים אם בספק ספיקא כשאפשר לברר צריך לברר או לא, וכתב בחכמת שלמה, שיש ראייה ברורה שצריך לברר, שמבואר ביבמות דף פג ע"ב שרבי יוסי ברבי יהודה סובר שטומטום

אין אדם אוסר דבר שאינו שלו - בהגהות הגרעק"א לאו"ח (סי' רנ"ג) נסתפק בהך הלכה דהנוטל קדירתו בשבת מעל השבת והניחה, דאסור לו שוב להחזירה, באם שמעון נטל קדירתו של ראובן והניחה, פשיטא דנאסר לו לראובן להחזירה, דבמעשה אדם אוסר דבר שאינו שלו, אבל אם עדיין לא הניחה, אלא נטלה ע"ד להניחה ולא להחזירה, דבקדירתו אסור לו להחזירה, הכא שנטל קדירת חברו ע"ד לא להחזירו אם גם כן אוסרה להחזירה או לא.

וכתב דדבר זה תלוי במחלוקת הראשונים בסוגיין, דתוס' ס"ל דכל מעשה דבעינן ב' מחשבה, אמרינן ב' אין אדם אוסר דבר שאינו שלו, אמנם הר"ש (פרק ז' דכלאים) ס"ל דמה שאינו אוסר כלאים של חברו הוא מגזירת הכתוב דכתיב לא תזרע כרמך, והא דאמרינן אין אדם אוסר שאינו שלו, הוא רק בדבר שכל איסורו הוא מחמת מחשבתו, והמעשה הוא רק לגלויי אמחשבתו, כגון שוחט בהמתו של חברו לע"ז, דהאיסור הוא מה שמייחדו במחשבתו לעבודה זרה, אלא דבעי מעשה לגלויי אמחשבתו, בזה אמרינן דאין אדם אוסר דבר שאינו שלו. אבל בעושה מלאכה במי חטאת של חברו, אף על גב דאינו נאסר רק אם הי"ל נחותא בהמלאכה, אינו אלא תנאי בהאיסור, דבמעשה בעינן שיצטרף מחשבתו ורצונו, אבל אין האיסור ע"י מחשבתו.

ולפ"ז בנידו"ד דלקח קדרתו של חברו ע"ד שלא להחזירה, לפי שיטת התוס' הכא כיון דבעינן מחשבתו ורצונו, בכה"ג אמרינן אין אדם אוסר דבר שאינו שלו, ויכול להחזירו ע"ג האש.

אבל לפי שיטת הר"ש, כיון דעיקר האיסור הוא מחמת נטילתו מהאש, אלא דבהניחו ע"ג קרקע ל"ב מחשבתו, ובעודה בידו בעי מחשבתו ע"ד שלא להחזירה, א"כ בכה"ג ל"א דאין אדם אוסר דשא"ש, ואסור להחזירה.

ועיין עוד בדרוש וחיידוש הגרעק"א חולין דרוש י' ס"ק י"ב מה שהאריך בענין דאין אדם אוסר דשא"ש, ובמחלוקת תוס' ור"ש, ואי ע"י מעשה אוסר מה"ת או מדרבנן.

דף פד: פסוק

מלמד שהאשה מוזהרת על ידי האיש וכו' - חקרו האחרונים בלאו דלפני עור אי הוא איסור חדש וכשמכשיל את חברו בדבר איסור הרי הוא עובר אלפנ"ע, או דנעשה ענף וכסניף לאיסורו של חברו, ונפק"מ בלפנ"ע דעבודה זרה אי צריך למסור את נפשו עבור זה, או לא, שנחלקו בזה הראשונים בסנהדרין (דף ע"ב) ובע"ז (דף ו' ע"ב). וכן אי המכשיל חברו בחילול שבת אי נעשה הוא מומר לשבת שהוא מומר לכהת"כ, או אינו אלא מומר ללפני עור, דאינו רק מומר לדבר אחד דאינו מומר לכהת"כ.

וכתב בס' שירת משה (בעניני לפנ"ע) סי' ב' להביא ראיה מדברי הרמב"ן בסוגיין שהק' ל"ל קרא לאסור לפסולות להנשא לכהנים, תיפוק"ל דקא עברי אלפני עור. ותירץ בתירוץ אחד דאיסור כהונה הוי לאו שאינו שוה בכל, ובלאו שאינו שוה בכל ליכא איסור דלפנ"ע.

ולכא"ו דבריו צ"ב דאמנם מצאנו דלאו שאינו שוה בכל קילי, אבל סוכו"ס הרי הוא מכשיל חברו באיסור זה, ול"ל יהא לפנ"ע בלאו שאינו שוה בכל. ומוכרח דס"ל דהלאו נעשה ענף לאיסור שחבירו נכשל בה, וא"כ כיון שאיסור זה קיליא, לא אסרה תורה ענף זה בו.

דף פה: פסוק

ממזרת ונתינה לישראל איכא ביניהו - ובתוס' (ד"ה ממזרת וכו') מבואר דכהן חלל אין לבנו קדושת כהונה.

ובאור שמח (פי"ח דאיסורי ביאה הלכה א' ד"ה אמנם וכו') מדייק מלשון רש"י (לעיל ע"ז ע"א ד"ה כשם וכו') שכל הנ"מ (בגמ' שם) היא רק לגבי בתו להכשירה לכהונה [להנשא לכהן], אבל לגבי בנו אין נ"מ, דאין בנו כהן, דכיון שאביו חלל אין לבנו קדושת כהונה. וכן מבואר בתוס' וכו"ל. אכן האו"ש בעצמו רוצה לחדש שיש לבן קדושת כהן.

והגר"ח (איסו"ב פי"ז ד"ה ועוד) מבאר שיש בחלל שני דינים, דין פגם ופסול חלל שאוסר את הבת מלהנשא לכהן, ודין שמופקע ממנו קדושת כהן וכמ"כ הרמב"ם (פ"ז מהל' תרומות) שהחלל כזר לכל דבריו, ובגלל דין חילול והפקעה של כהונה, הבן הנוולד אינו עובד ומותר לו

להטמאות, והבת אסורה לאכול בתרומה. ואם הבן עבר ועבד, בדיעבד עבודתו כשרה כדין חלל שעבד (לעיל ס"ו ע"ב) ע"ש.

דף פו: פסוק

מה תרומה טובלת - פרש"י שכל זמן שלא הופרשה חייבין מיתה על אכילתו של טבל במיתה כתיב ביה בתרומה.

והקשו התוס' דאי מטעם זה לא ליתסר טבל כיון דגם תרומה שריא ליה.

וכתב האתוון דאורייתא (כלל ב') דנראה בישוב דעת רש"י דכמו דמצינו בקדשים דקודם הזריקה והקטרה הוי הכל לגבוה, ואחרי הזריקה וההקטרה אז הכהנים או הבעלים משלחן גבוה קזכו, הכי נמי אפשר"ל דהתרומה המעורבת בטבל היא חלק גבוה, וע"כ אסורה אז לכל, ואחרי ההפרשה אז הכהנים משלחן גבוה קזכו.

כתב הבית מאיר (אהע"ז סי' קס"ט סע' מו') דיש להוכיח מרש"י כסברת המרדכי דדבר שתחילת ביאתו לעולם בתערובת ליכא למימר דבטל, דאל"ה איך יאסר כל התבואה משום תרומה המעורבת בו, ולמה אין התרומה בטלה ברוב, אע"כ כיון שתחילת ביאתו לעולם היא בתערובת לא שייך ביטול. ועע"ש.

וכדתינא ר' יוסי כו' ואי מהתם הו"א ללאו אבל מיתה לא קמ"ל - נחלקו הראשונים אי בטבל הטבול למעשר יש חיוב מיתה או לא, דעת הרמב"ם (פ"י מהל' מאכלות אסורות ה"ב) והחינוך (מו"ר פ"ד) וכן פסק הש"ך (יו"ד של"א, קס"ו) דליכא מיתה בטבל הטבול למעשר שני. אבל דעת התוס' ישנים והתוס' רא"ש כאן והר"ן נדרים (פ"ד ע"ב) הר"ש והרע"ב (דמאי פ"ד מ"ג) דאיכא מיתה גם בטבל הטבול למעשר עני. והתוס' כאן נסתפקו בזה.

ובשו"ת מהרי"ט (ח"א סי' כ"ה) תמה דהא מסוגיין מבואר דאיכא חיוב מיתה בטבל הטבול למעשר עני, כדמסיק אבל מיתה לא, קמ"ל.

ותירץ המהרי"ט דלהרמב"ם נפרש מה תרומת מעשר טובלת, אף מעשר טובל היינו בטבל שעדיין לא הופרש ממנו מעשר, וקס"ד דבכה"ג לא יתחייב מיתה אתרומת מעשר שבו, קמ"ל דגם טבל הטבול למעשר חייב מיתה מחמת התרומת מעשר, אבל ממעשר לא איירי כלל. ועיין עוד כאן בקרן אורה ופאת השלחן (דמאי י"ז, כ"ו).

דף פז: פסוק

איתמר: מפני מה קנסו לויים במעשר? פליגי בה רבי יונתן וסביא, חד אמר: שלא עלו בימי עזרא, וח"א: כדי שייסמכו כהנים עליו בימי טומאתן - והקשה הריטב"א דכיון דלפי רבי עקיבא מדאורייתא צריך לתת דוקא ללויים, היאך יכל עזרא לקנוס שיתנו לכהן כלל, שהרי לא יצאו ישראל ידי נתינה? ותירץ: כיון דמומונא הוא, הפקר ב"ד הפקר, ואפקוה רבנן למעשר מן הלויים, ואוקימינהו ברשות הכהנים, ועשאום כשלוחי לויים, עכ"ל.

הנודע ביהודה (תנינא א"ה סע"ט) נשאל בחתן שהוסיפו לו שם בשעת חליו כשם אבי הכלה אם יש לחשוש לצוואת רבי יהודה שלא להשתדך כששם החתן שוה לשם אבי הכלה.

והשיב הגו"ב בתוך דבריו דמסתברא דלא היתה כוונת ר"י החסיד רק על שם שניתן מלידה ולא על שם המתחדש, דודאי לא חמיר צוואת החסיד מיבמה לשוק דמבואר בסוגין דגדרי איסור נלמדים עפ"י "דרכיה דרכי נועם", ומזה ילפינן דאין בנים המתים כחיים אפילו במקום שעדיין לא נישאת. ומעתה י"ל כן גם באותה צוואה של ר"י החסיד דהיום יקח אשה ולמחר יחלה הוא או חמיו וישתנה שם החולה כשם השני, אטו נאמר דחייב לגרש את אשתו או יחוש כל ימיו בסכנה, ואין זה דרכיה דרכי נועם ולא נתיב שלום, אלא ודאי דאין הקפידא רק על שם העצם מלידה ולא על שם המתחדש. [וע"ע בשדי חמד מערכת חתן וכלה ס"ז].

☞ דף פה. ☞

ויבר יוסף את אחיו והם לא הכירוהו ואמר רב חסדא מלמד שיצא בלא חתימת וקן ובא בחתימת וקן - הקשה אדמו"ר האמרי אמת מגור זצ"ל הא איתא במדרש (ר"פ וישב) שהיתה לו איקונים של יוסף דומה לשל אביו יעקב, ואם כן אמאי לא הכירוהו.

ותירץ שיוסף הי' אז בן ל"ט שנה, ואילו יעקב נשא רחל ולאה כשהי' בן פ"ו שנים, נמצא שהם לא הכירו את יעקב אביהם בשעה שהיה בן ל"ט, ולכן לא הכירו גם את יוסף.

עוד הקשה למה לא הכירוהו בטביעות עינא דקלא. ואמר דיש לומר דא"א להכיר בטביעות עין דקלא רק אם מכירים אותו לשון, אבל כאן שיוסף דיבר בלשון מצרית, והם דברו בלשון הקודש, כפי אשר רואים שהי' המליץ ביניהם, לכן לא הכירוהו בטביעות עינא דקלא.

ועל פי זה פירש מה שאמר יוסף כשהתוודע אליהם (בראשית מה י"ב) כי פי המדבר אליכם, ופירש שם רש"י בלשון הקודש, וקשה מאי ראי' הוא זו, דלמא למד לדבר לשון הקודש.

אלא שכיון שדיבר בלשון הקודש, הוא הלשון שהם הבינו אותו, שוב הכירוהו שפיר על ידי טביעות עין דקלא שזהו יוסף אחיהם.

עוד נציין בזה דיעוין ברשב"ם (בראשית שם) שכתב: גם מן הקול לא היו מכירים אותו, כי על ידי מתורגמן היה מדבר עמהם כדכתיב כי המליץ בינותם, יעו"ש. משמע מדבריו שלכן לא הכירו אותו על ידי קולו כי יוסף לא דיבר עליהם, ולא שמעו את קולו.

עוד יעוין בתפארת יהונתן (שם ד"ה ויכר) שכתב: ... כי הנה אמרינן בגמרא דסומא האיך מותר באשתו... אבל כל לשון ולשון מתחלף בטוב הדיבור ונעימת המליצה אם חזק אם רפה, עד שמי שמכיר בלשון אישכנו ואינו מכיר בלשון צרפת, ושומע את חבירו מדבר בלשון צרפת אינו מכירו בקלא, ולכך המה שדברו בלה"ק בהיות יוסף אצלם, ועכשיו נמי היו מדברים בלה"ק היה יוסף מכיר אותם בקלא אף

בתחלה לא היו מעמידים שוטר"י אלא מן הלויים שנאמר ושוטרים הלויים לפניכם - וביאר הבן יהודע: נראה לפרש בס"ד הטעם כי בעוון העגל לא חטאו ואדרבא נתקנאו קנאת ה' וחגרו איש חרבו לעשות דין ולנקום נקם בעובדי העגל... מה שאין כן בכל שבטי ישראל לא נתקנאו בקנאה זו, לכן פסקו להם מן השמים מעלה זו שלא היו מעמידין שוטרים אלא מהם, עכ"ד.

☞ דף פז. ☞

תנא כשהיא חוזרת לבית אביה חוזרת לתרומה ואינה חוזרת לחוזה ושוק בשביל בנה חוזרת אף לחוזה ושוק - הג"ר יוסף ענגיל [בית האוצר כלל קס"ד] רצה לחדש דהא דאין בת כהן חוזרת לחוזה ושוק אף על גב שחוזרת לתרומה הוא משום דבקדשים [חוזה ושוק] נאמר פסול דיחוי וי"ל דגם דיחוי בגברא הוי דיחוי.

והוסיף דאין להקשות דא"כ איך החוזרת לאכול בשביל בנה אוכלת גם בחוזה ושוק, די"ל דאדרבה זו הנותנת לחלק בין חוזרת לרשות אביה לחוזרת בשביל בנה, דבחוזרת לבית אביה חוזרת בשביל עצמה וקדושתה כבר נדחה וע"כ אינה חוזרת לקדשים שנאמר בהו דין דיחוי, משא"כ בחוזרת בשביל בנה דאינה אוכלת בשביל עצמה אלא מחמת בנה מכהן והבן הרי לא נדחה, ולא גרעה מחמת פסול דיחוי ע"י שהיתה זר מאילו היתה זרה מעיקרא שבכח הבן להאכילה.

☞ דף פז: ☞

א"ל ר"י מוסקרתא לרבא לא נעשה מתים כחיים לענין יבום מק"ו וכו' ת"ל דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום - ופירש"י וזו שהי' לה בן ולא נזקקה ליבום, ונשאת לשוק ומת בנה, אם תאמר תחלוץ הרי היא מתגנית על בעלה, על כרחך בן אין לו, בשעת מיתה קאמר עכ"ל.

בשו"ת חכם צבי (סי' מ"ו) למד מזה לגבי מראות כתמים אם הי' לה מראה לבן או ירוק שהיא טהורה, ואח"כ נתייבש ונעשה אדומה, לא נטמאת עכשיו, דאם נימא שעכשיו שהפך למראה טמאה נטמאת, אין כאן דרכי נועם, דמעיקרא אתה מתירה לשמש את ביתה, וזו הולכת ומשמשת ומתעברת, ואח"כ תמצא אודם בקצות הכתמים הטהורים, ואם תטמא אותה נמצא דשמושה נדה, והולידו בן הנדה, ואין זה דרכי נועם.

ועיין בשאילת יעב"ץ (ח"א סו"ס י"ב) שפקפק בפסקו זה של אביו החכם צבי, וכתב שהוא מסופק אם אביו עמד בשמועותו, ועיין מש"כ בזה הפוסקים יו"ד ריש סי' קפ"ח דאם נשתנתה למראה אדום אסור, אבל לכתחילה לא מחזקין ריעותא שמא תתייבש ותיהפך לאדום, ודלא כהב"ח שם הסובר דצריכים להמתין תמיד עד שתתייבש המראה פן תתייבש ותיהפך לאדום.

לא נעשה מתים כחיים לענין יבום מק"ו וכו' ת"ל דרכיה דרכי נועם וכו' - פרש"י וזו שהיה לה בן ולא נזקקה ליבם וניסת לשוק ומת בנה אם תאמר תחלוץ הרי היא מתגנית על בעלה הילכך ע"כ בן אין לו בשעת מיתה קאמר והרי יש לו.

דף פתח

תנן התם אין תורמין מן הטמא על הטהור וכו' - וברש"י אין תורמין מן הטמא וכו' משום הפסד כהן - ובתוס' כתבו עוד בשם ר"י דהוי תורם מן הרעה על היפה.

הגאון ר' אלחנן וסרמון זצ"ל הי"ד בקובץ הערות (סי' סג אות ו) ובקובץ שיעורים למסכת פסחים (אות קנג) הקשה מדוע הוצרכו לטעמים הללו, והלא י"ל דכמו דאסור לטמאות תרומה, ה"ה אסור לקרות שם תרומה על הטמא, וכמבואר בנזיר (יז ע"א) דמי שנזר והוא בבית הקברות לוקה משום טומאת נזיר ואינו צריך שיעור שהייה, והיינו משום דאין הבדל בין עושה את הנזיר לטמא או את הטמא לנזיר והוא ג"כ בכלל איסור טומאת נזיר, וא"כ ה"ה לגבי תרומה דאין הבדל בין מטמא את התרומה או שקורא שם תרומה על הטמא, עיין שם.

אכן יעוין באמרות משה (אגרות ורשימות קהלות יעקב, סי' נא סק"ג) שכתב לחלק דכשמקבל על עצמו נזירות בבית הקברות, חל עליו עתה דין נזירות טהרה, ומכח קבלתו חייב לצאת מיד ולמנות נזירות טהרה, דהוא קיבל על עצמו נזירות טהרה וחייל קבלתו, ומאחר דחייל קבלת נזירות טהרה לוקה על שקיבל נזירות בבית הקברות כנזיר טהור שטימא עצמו. משא"כ בתרומה, כשהפריש תרומה טמאה מן הטמא על הטהור, אין מכח מעשיו שום חלות תרומה טהורה לא עכשיו ולא לעתיד, ולכך אין נחשב בהפרשתו זו כמטמא תרומה טהורה, דאין האיסור אלא לטמאות תרומה טהורה, וזו אינה תרומה טהורה כלל, יעו"ש.

שנפתלי זובולן נשתנו בתתימת זקן ופרצוף פנים כמש"כ הרמב"ן, אבל יוסף שדיבר בפניהם עם המליץ בלשון מצרי, לא היו יכולים להכיר את יוסף ע"י הקול, יעו"ש.

דף פתח

מניין שאם לא רצה דפנו ת"ל וקדשתו בעל כרחו - הרמ"א (או"ח סי' קכ"ח סע' מ"ה) כתב דאסור להשתמש בכהן בזמן הזה דהוי כמועל בהקדש אבל מ"מ יכול למחול על זה. ותמה הט"ז (שם סקל"ט) דהא מבואר כאן דוקדשתו בעל כרחו ואם נשא גרושה כופין אותו שייגרשנה, ואמאי אין הכהן יכול למחול על קדושתו.

וע"ש במור וקציעה שדחה קושית הט"ז דבודאי אין לדמות כפיה מלעבור על איסורי תורה לכיבודים, ובאמת מסברא הוי ידעינן דאפשר לכפות כהן שלא לישא גרושה דמאי שנא מכל לאוין שבתורה שמכין ועונשין עליהן, אלא דס"ד דאסור לנהוג בזיון בכהן ולכפותו, ע"כ רבי קרא וקדשו בע"כ שכפינן ליה כישראל, אבל בכיבודים בעלמא לא גילתה תורה שלא יוכל למחול. [ועי' ספר המצות עשה ל"ב שנקט הר"מ דוקדשתו בע"כ הוא נדרש גם להא דאינו יכול למחול על כבודו ע"ש].

כל מקום שהאמינה תורה עד אחד הלך אחר רוב דיעות - בשו"ת אגרות משה (יו"ד ח"א סי' סה ענף א) ביאר טעם הדבר מדוע בכל מקום שהאמינה תורה עד אחד הולכים אחר רוב דיעות ותרי לא הוי כמאה, ואילו בכל עדות דבעינן שני עדים אז שני עדים הוי כמאה ולא אזלינן בתר רוב דיעות.

וכתב דהטעם הוא דהנהא דעד אחד נאמן רק באיסורין ולא בממונן הוא, משום דהתורה לא נתנה כח לעד אחד לחדש דבר חדש עפ"י דבריו, וע"כ אף שלכל אחד יש חזקת כשרות ואין חוששין שטועה בדדמי וכדומה משום דרוב לא טועין וע"כ נאמן באיסורין, מ"מ בממונן שצריך שיתחדש פסק דין עפ"י דבריו, שפיר צריך שיהי' ידיעה ברורה, ועד אחד לא הוי ידיעה ברורה. ולפי"ז גם הנאמנות שהתורה האמינה לב' עדים אינו משום דהוברר הדבר בהגדתם בידיעה ברורה, אלא שהוא חידוש שחידשה התורה שב' עדים נאמנים בעדותן ויכולים גם לחדש דבר עפ"י דבריהם, וא"כ שפיר יש להם אותו כח שיש למאה עדים, כי גם במאה עדים נאמנותם הוא כך מכח שחידשה תורה, כי מצד בירור יתכן שגם מאה טועים, וא"כ בין בתרי ובין במאה הנאמנות הוי מכח שחידשה התורה שנאמנים, וע"כ שפיר הוי תרי כמאה.

משא"כ בעדות שעד אחד נאמן והוא משום שאנו סומכין על דבריו מצד בירור, א"כ שפיר כמה שיש יותר דיעות כך יותר הוי בירור אמתי ולכן שפיר הולכין אחר רוב דיעות.

גליון זה יוצא לאור ע"י 'שיעור הדף היומי' בביהמ"ד אהל תורה רח' הרב יוסף קארו 4 ביתר.

מידי ערב נמסר שיעור בצורה רהוטה ובהירה בשעה 7.00 בערב
ניתן לשמוע את השיעורים בקול הלשון במס' 03-
6171111 להקיש *7 ואז קוד 966339 שלוחה 6
ניתן לקבל גליון זה ע"י בקשה למייל:

K0504166339@gmail.com

הודעה חשובה ודחופה

לאחר שזיכנו ה' להקים את הכולל הייחודי 'בית מדרש גבוה לכהנים' - והוא כולל ערב וכולל יום שיש לכהנים להכינם לעבודת בית מקדשנו שיבנה במהרה בימינו כרצון אדיר הפצו של מרן הח"ח זיע"א שהרבה לעורר ע"כ בספריו ובמכתביו - ואשר נוסד ע"י מאות אנשים אשר נתנו הו"ק של 10 ש' לקיומו והחזקתו. כעת שאיפתנו להקים 'כולל יום שלם' לכהנים, כל מי שיוכל לסייע בדבר גדול ונשגב זה למען בית ה' אלוקינו הן בעצה והן בממון שכרו רב למאוד - פנו כעת למס' הטל: 0504166339 או במייל k0504166339@gmail.com

לידיעת לומדי המשנה ברורה - מידי שבוע יוצר הגליון המיוחד תקציר משנה ברורה ובו סיכום הלימוד השבועי שבתוכנית דרשו וניתן לקבלו במייל הנ"ל.